

**Семен Степанович Яковлев –
Эрилик Эристиин
(1892 – 1942 сс)**

1892 с. тохсунньу 24 күнүгэр Боотур
Уус улууһун Чакыр
нэһилиэгэр (билигини Чурапчы
улууһа) төрөөбүт.

Гражданскай сэрии кэмигэр —
кыһыл партизан.

1923 сыллаахтан айымньылары
бэчээттэнэр буолбута.

Суруйааччы 1942 сыллаахха, көрбөт
буолан баран, саха магнайгы
романын «Маарыкчаан ыччаттарын»
бүтэрэр.

Тургутук сөптөөх эппиэттэрэ:

1. б

2. в

3. б

4. а

5. г

Бэйэни сыаналаныы

- **5 баал.** Маладьыас! Олус үчүгэй! «Хачыгыр» кэпсээни биэс тарбаҕын курдук билбиккин, ииникитин да атын айымньылары кыһаллан аах, саха литературатын таптаа!
- **3-4 баал.** Чэ буоллун. Син кэпсээни өйдөөбүккүн, Сүрүн тутулун билбиккин. Ол эрэн өссө төгүл «Хачыгыры» аахтааххына, барытын сөпкө эппиэттиэн диэн эрэннэрэбин!
- **0-2 баал.** Эн бу кэпсээни олох да аахпатаххын дуу, хайдах дуу? Дьэ, олох хайаан да ааҕаргар сүбэлиибин. Киһи кутун-сүрүн тутар, дууһаны аймаатар сүрдээх интэриэһинэй кэпсээн.

Уруок тиэмэтэ:

**“Киһи киһиэхэ сыһыана: урут уонна
билигин”**

*(Эрилик Эрилиин “Хачыгыр” кэпсээнигэр
олобуран)*

Кластер диэн тугуй?

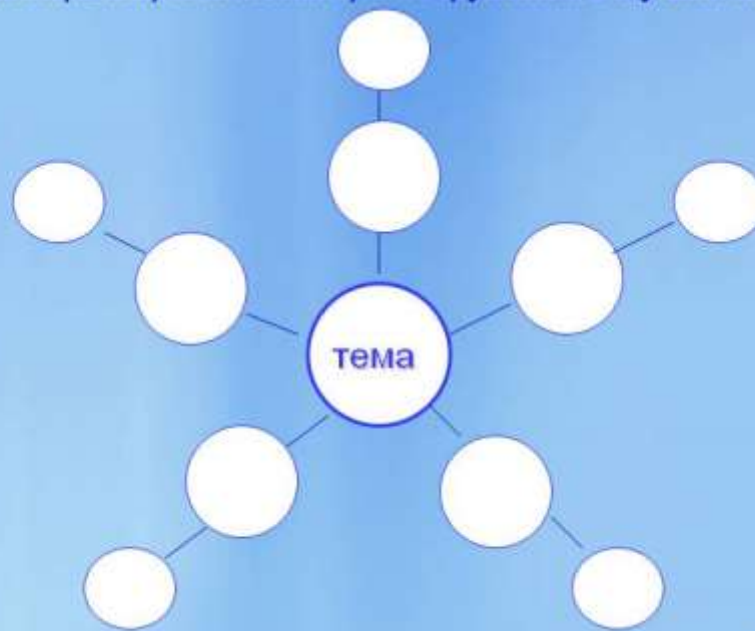
Кластер (англ.) – скопление, КИСТЬ, ПУЧОК

- Кластер- графический прием систематизации материала в виде «грозди»

Прием «Кластер»

Кластер (анг. duster – гроздь) – это способ графической организации материала, позволяющий сделать наглядным те мыслительные процессы, которые происходят при погружении в ту или иную тему.

Тиэкиһинэн үлэ сорудахтара

1. Болбойон аабын

2. Кластер оноруу

Геройдара кимнээбий?

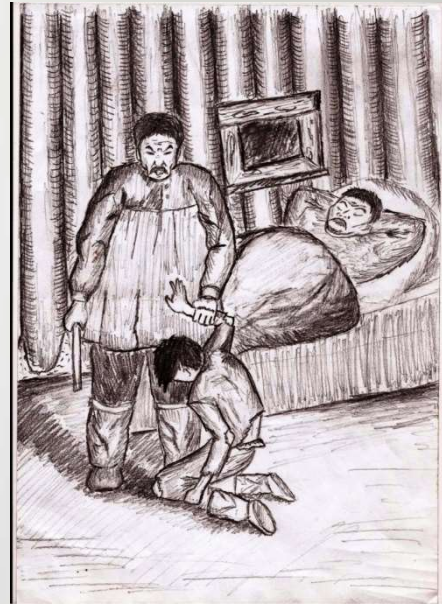
Хайдах сыһыан көстөрүй?

Дакаастыыр тыл-өс

3. Түмүгү аабыы

“Хачыгыр” кэпсээн биир дьоруойун талан сурукта суруй

- Хачыгырга
- Тоттук уолга
- Кэччэгэй Кэтириинэбэ
- Бачыгыратар Баһылайга
- Күтүр Көстөкүүннэ
- Айгылла Бүөтүргэ
- Чооруоска
- Ийэлээх абатыгар

Өс хоһоонноро

1. Оннооъор үүнэр от-мас үрдүктээх-намыһахтаах, үөскүүр киһи үчүгэйдээх-куһаъаннаах
2. Үтүө майгын – көтөр кынатын.
3. .

Рефлексия

- Түөх сананы биллигит?
- Түөх түмүккэ кэллигит ?
- Түөхха үөрэннигит?